

Bir gül oldum zemheride açıldım
Açıldım da kız koynuna geçildim
Kumaş oldum terzilere biçildim
Geyin sarıl ak tahtaya bas gelin

Karac'oğlan der ki nic'olur halım
Yoluna dökülsün olanca mahım
Geyin kutnu kumaş karşımda sahn (1)
Ko desinler bu yigidin has gelin

85

Güzelin yanağı ayn tekeri
Ağız oğul balı frenk şekeri
Omuzlar aşağı gerdan yukarı
Her bir yeri ma'mur olur güzelin

Güzellerin salağına varmah (2)
El bağlayıp divanına durmah
Kırmızı kolçaklı altın burmah (3)
Ak elleri topak olur güzelin (4)

Güzel olan elvanesin bağlanır (5)
Güzelin yanında yiğit eğlenir
Garbi değmiş koyun gibi sallanır (6)
Yürüyüşü ne hoş olur güzelin

- (1) Kutnu: Bir çeşit kumaşın adı.
(2) Salak: gezinti yeri, köy.
(3) Kolçak: bileğe takılan yünden örme eldiven. Burma: bilezik.
(4) Topak: yuvarlak, küçük.
(5) Elvane: renkli baş örtüsü.
(6) Garbi: batıdan esen rüzgâr.

Karac'oğlan der güzeli ögmeli
El bağlayıp divanına durmah
Kaşları kara da gözü sürmeli
Ala gözü sübe olur güzelin (1)

86

Dinleyin bir güzel medhin edeyim
Yigide nazınan yürüyüşünün
Can feda ederim şöyle sunaya
Bin türlü naz ile salmışının

Kadife şalvarlı tül libaşının
Güvercin topuklu sarı mestlinin
Elleri kanalı kumru seslinin
Zülüfü gerdana tarayışının

Entari giyinmiş freng irengi
Yanaklar kırmızı elmas irengi
Saçları topukla eyleyor cengi
Bir hüma bakış on dört yaşının (2)

Karac'oğlan der ki güzelin huyu
Hezeren çubuğa benziyor boyu (3)
Âb-ı kevser gibi lebinin suyu
Peynirdir dilleri inci dişlinin

- (1) Sübe: yumurta biçimi.
(2) Hüma: talih kuşu.
(3) Hezeren: Kamış.

87

Yâra selâm söylen seher yelleri
Çıkıp şu yollara naz eylemesin
Bağları ak güllü derin gölleri
Uçan turnaları kaz eylemesin

Gurbet ilde bir silen yok yaşımı
Kendim gider kotarırım aşımı
Yuvası içinde gönül kışımı
Göz yaşın akıtıp baz eylemesin

Geçen olur şu yaylanın düzünü
Elin aşiretin çeker nazını
Nazlı yârim sürmelemiş gözünü
Suları ısıtıp yaz eylemesin*

Karac'oğlan der ki bire ağalar
Firkat yolumuzu uc uca bağlar
Yâra söylen onla öğünsün sağlar
Benim çok ömrümü az eylemesin

88

Benden selâm eylen gül yüzlü yâre
Bir saat karşımda dursun da gitsin
Az mı çok mu sinemdeki yaralar
Gelsin gözü ile görsün de gitsin

Ben de pazar edemedim kız ile
Aldı beni cilve ile naz ile
Merhem eylesin de ballı söz ile
Ak el ile yaram sarsın da gitsin

Fenadan da Karac'oğlan fenadan (1)
Bir selâm geldi de kaşı karadan
Eğer ölü isem ben bu yaradan
Yârim cenazemi kılın da gitsin

89

Ala gözlerini sevdiğim dilber
Niçin benden böyle şüphelenirsin
Bizlere gelince naz üstüne naz
Ellere gelince cilvelenirsin

Kışlar arasında böyle yaz olmaz
Her şahinin avladığı baz olmaz
Eğer nâz edersen böyle nâz olmaz
Her zaman darılıp öfkelenirsin

Karac'oğlan der ki boş yere yorma
Feleğe darılıp sen beni vurma
Vefasız dilberin kahrını çekme
Yazık gönül sana örselenirsin

90

— Suya giden alı gelin
Niçin böyle salmırsın
Gelin bir su ver içeyim
Gelin kimin gelinisin

(1) Fenadan: mânası yoktur. Karacaoğlan, kafiye için bazı zaman böyle mâna verilemeyecek sözler kullanır.

— Su değıldir senin derdin
Görmek ise yeter gördün
Oğlan burda çokça durdun
Ağam gelir döğülürsün

— Döğülürsem döğüleyim
Söğülürsem söğüleyim
Gelin sana kul olayım
Öürüm kanım olursun

— Yaylalara göçmedin mi
Soğuk sular içmedin mi
Güzel görüp seçmedin mi
Beni görüp delirirsin

— Türlü yaylayı görünce
Soğuk suları içince
Kocayıp vaktin geçince
Taşlar alır döğünürsün

— Evlerinin önu solkan
Ağamı görürsen korkan
Telli perçemlisin oğlan
Ne dedim ki darlırsın

— Karac'oğlan sana vurgun
Döşlerin almadan dolgun
Sevindirin beni bugün
İnşallah cennet görürsün

91

Kömür gözlüm ben bu yerden gidersem
Var git bana nisbet gez uğrun uğrun (1)
Rakip değılim ki aramı bozam
Yâdlara düğmeni çözü uğrun uğrun

Düğün olup al bayrağın açınca (2)
Usul boya yeşil kemha biçince (3)
Yar sanıp kız karşına geçince
O zaman bildim ki söz uğrun uğrun

Düğün olur Arab atı yetişir
Bayram olur kanlı kinli barışır
Sevdiceğim yadlar ile konuşur
Konuş yâdlar ile gez uğrun uğrun

Karac'oğlan der ki yalandır yalan
Aldatıp yârımı elimden alan
Gözyaşın mürekkep kirpiğın kalem
Ayrılık nâmesin yaz uğrun uğrun (4)

92

Yeter olsun yeter olsun
Çok ağlattın yeter olsun
Turralanmış sırma saçın
Çözen benden beter olsun

- (1) Uğrun uğrun: gizli gizli.
(2) Düğün evine bayrak asmak eski bir gelenektir.
(3) Kemha: bir nevi ipek kumaş.
(4) Nâme: mektup.

Karadır kaşların kara
Kırpiklerin açtı yara
Beni işimden avara
Eden benden beter olsun

Yavru geçersen elime
Çekerim seni yemine
Benim şimdiki halime
Gülen benden beter olsun

Karac'oğlan genç yaşına
Cihan oldu dar başına
Bu ayrılık ataşına
Yakan benden beter olsun

93

Yürü bire yalan dünya
Sana konan göçer bir gün
İnsan bir ekin misali
Seni eken biçer bir gün

Ağalar içmesi hoştur
O da züğürtlükte güçtür
Can kafeste duran kustur
Elbet uçar gider bir gün

Aşıklar der ki n'olacak
Bu dünya mamur olacak
Haleb'i Osmanlı alacak (1)
Dağı taş a katar bir gün

Yerimi serin bucağa
Suyumu koyun ocağa
Kafamı alın kucağa
Garip anam ağlar bir gün

Yer üstünde yeşil yaprak
Yer altında kefen yırtmak
Yastığımız kara toprak
O da bizi atar bir gün

Bindirirler cansız ata (2)
İndirirler tuta tuta
Var dünyadan yol ahrete
Coşkun gider sahn bir gün (3)

Karac'oğlan der nâşına
Çok işler geldi başına
Mezarımın baş taşına
Baykuş konar öter bir gün

(1) Bu mısra, Celâli isyanları hâdiselerine, meselâ Haleb vâlisi Abaza Hasan Paşa'nın 1657 delci isyanına bir işaret telâkki olunabilir, ki şairimizin yaşadığı zamanı bildirmesi bakımından önemlidir.

(2) Cansız at: tabut.

(3) Sal: tabut.

94

Eş kır atım meydan bizim
Yârdan haber geldi bugün
Yüklenmişken gam yükünü
Saza ceyân geldi bugün

Ben yâr ile çok konuştum
Elinden bâdesin içtim
Göğsünden düğmesin çözdüm
Ben murada erdim bugün

Ben yâr ile ettim savaş
Aktı gözümde kanlı yaş
Yarı yolda yâran yoldaş
Üç beş yâran buldum bugün

Ak bilekte sarı hakik (1)
Zülüfû gerdana dökük
Gözün melil kaşın yıkık
Dostum neler duydum bugün

Karac'oğlan haylamadan (2)
Bulgar dağı yaylamadan
Kavl ü karar eylemeden
Dostu tenha buldum bugün

(1) Hakik: akik. Bir cins kıymetli taş. Bilezik yapılır.

(2) Haylamak: kırgınlık göstermek.

95

Üç günlük fani dünyada
Ölmeden gülen öğünsün
Beş vaktini de kazaya
Komayıp kılan öğünsün

Deryalarda oynar kayık
Kimi sarhoş kimi ayık
Dünya fâni insan konuk
Demlerin süren öğünsün

Metin Karac'oğlan metin
Yöğrük derler aşkın atın (1)
Kardeş kardeşin kıymetin
Sağlıkta bilen öğünsün

96

Ala gözlerini sevdiğim dilber
Şu gelip geçtiğin yollar öğünsün
Kadir Mevlâm seni ögmüş yaratmış
Kısmeti olduğun kullar öğünsün

Huri melek var mı senin soyunda
Ahu zarım kaldı uzun boyunda
Kadir gecesinde bayram ayında
Üstüne gölg'olan dallar öğünsün

Huri kızlar sürmelemiş gözünü
İlin aşiretin çeksin nazını
Kaldır perçemini görem yüzünü
Yüzüne dökülen teller öğünsün

(1) Yöğrük: hızlı yol alma.

Karac'oğlan der ki garibim garip
Garibin halinden ne bilsin tabib
Akşamdan soyunup koynuna girip
Boynuna dolanan kollar öğünsün

97

Başı al valalı küçücek gelin
Seherde açılan güle dönmüşsün
Başına takmışsın altın çelengi
Turnadan alınan tele dönmüşsün

Yüce dağ başında sığınlar gezer (1)
Derindir göllerin bahriler yüzer (2)
Dilin şeker olmuş şerbetler ezer
Altın tas içinde bala dönmüşsün

Sarı çiçek sarvan kurmuş oturur (3)
Türlü çiçeklerle haber yetirir
Cennet-i âlâdan koku getirir
İlgit ılgıt esen yele dönmüşsün

Karac'oğlan der ki içtim bulandım
İçip içip aşkın meyinden kandım
Dünyalar başıma yıkıldı sandım
Derdini söylemez kula dönmüşsün

(1) Sığın: geyiğin iri ve benekli bir cinsi.

(2) Bahri: su kuşu, ördek.

(3) Savran: küme, öbek.

98

Başında da namlı namlı karın var
Seni yaylamamın zamanı dağlar
Mecalim mi vardır çıkam başıma
Kalmadı takatım amanın dağlar

Yağmur yağar yeşil otlar bitirir
Yel esince râyihasin getirir
Sarı çiçek sarvan kurmuş oturur (1)
Çimeni leylâğa karışan dağlar

Yaz gelir de iller çevrilir konar
Güzeller suyundan içer de kanar
Al küpe kulakta mum gibi yanar
Gördükçe artıyor imanım dağlar

Karac'oğlan der ki çöktüm oturdum
Bağ bahçe diktim de meyva yetirdim
Altın top perçemli yavru yitirdim
Kaldı bir köşende gümanım dağlar (2)

99

Çukurova bayramlığın geyerken
Çıplaklığın üzerinden soyarken
Şubat ayı kış yelini kovarken
Cennet dense sana yakışır dağlar

(1) Sarvan: (burada) küme, öbek, çadır.

(2) Güman: şüphe.

Ağacınız yapraklarla donarır
Taşlarınız bir birliğe inanır (1)
Hep çiçekler bağrınızda gönenir (2)
Pınarınız çağlar akışır dağlar

Rüzgâr eser dallarınız atışır
Kuşlarınız birbirile ötüşür
Ören yerler bu bayramdan pek üşür (3)
Sünbül niçin yash bakışır dağlar

Karac'oğlan size bakar sevinir
Sevinirken kalbi yanar göyünür (4)
Kımlıdanır hep dertlerim devinir (5)
Yas ile sevincim yıkışır dağlar (6)

100

Nasıl medhedeyim şöyle güzeli
Elinde bergüzâr gül ile oynar (7)
Alma yanak kiraz dudak diş sedef
Espir ala gözler mil ile oynar (8)

- (1) Bir birlik: Tanrı.
(2) Gönenmek: yeşillenmek, sevinmek.
(3) Ören yer: vıran yer.
(4) Göyünmek: üzölmek, ateşin küllenmesi.
(5) Devinmek: tepreşmek, hareket etmek.
(6) Yıkışmak: güreşmek.
(7) Bergüzâr: hâtırâ, hediye.
(8) Espir: güzel, âlâ.

Cennete misaldir göğsünün ağı
Sineme bastın da ateşten dağı (1)
Korkarım ki yad el bekler bu bağı
Bölböl eğlencesi gül ile oynar

İnciden mercandan beyaz yanağı
Meles gömlek koç yiğidin konağı
Seher vakti ıssız koyma sulağı
Telli yeşil turnam göl ile oynar

Karac'oğlan der ki kılâyım nazar
Bilezik takmağa kolların çözer
Geyinmiş kuşanmış sallanır gezer
Gümüş kemer ince bel ile oynar

101

Üryan geldim gene üryan giderim (2)
Ölmemeğe elde fermanım mı var
Ezrail gelmiş te can talep eyler
Benim can vermeğe dermanım mı var

Dirilirler dirilirler gelirler
Huzur-ı mahşerde divan dururlar
Haramı var diye korku verirler
Benim ipek yüklü kervanım mı var

- (1) Dağ: kızgın demir.
(2) Üryan: çıplak.

Er isen erliğin meydana getir
Kadir Mevlâm noksanımı sen yetir (1)
Bana derler gam yükünü sen götür
Benim yük götürür dermanım mı var

Karac'oğlan der ki adım öğerler
Ağrı oldu yediğimiz şekerler
Güzel sever deye isnat ederler
Benim Hak'tan özge sevdiğim mi var (2)

102

İzin ver hey ağam ben de gideyim
Ah çekip te arkamsıra ağlar var
Bakarım bakarım sılam görünmez
Aramızda yıkılası dağlar var

Coşkun sular gibi akıp durulma
Kuru gazel gibi esip savrulma (3)
Nerde güzel görsen ona çevrilme
Bizim ilde cana kıyar beyler var

Karşıdan karşıya yanar bir ışık
Bunu söyleyenin dilleri aşık
Bir buğday benizli zülfü dolaşık
Gitme diye beni yolda eğler var

Karac'oğlan der ki kendim öveyim
Taşlar alıp kara bağrım döveyim
Güzel sevmé derler nasıl sevmeyim
Kaşlar arasında çifte benler var

- (1) Yitirmek: tamamlamak.
(2) Özge: başka.
(3) Gazel: kurumağa yüz tutmuş ekin veya yaprak.

103

Niçin ah edersin divane gönül
Sana da bulunur ilde neler var
Ayva mı istedin turunç yoksa nar
Sokunsun güzeller güldé neler var

Ağalar sakının beni küçükten
Bağları gamzeli eğri bıçaktan
Arı petek tutar binbir çiçekten
Hesap et arıda balda neler var

Bunu ben demedim aşıklar deyen
Yaralı sineme merhemler koyan
Bilmem akça ceyran bilmem boz sığm
Yüce yüce sarp kayada meler var

Yavru bu sözlerim sana misaldir
Acı sözler muhabbeti kısaltır
Gönül versen yüz deveye misaldir
Uzadıkça katarına avlar var

Karac'oğlan diyor acıdı sinem
Elimden aldırđım gül yüzlü sunam
Kimi cennet ister kimi cehennem
Cennete gitmeden evvel sual var

104

Ne sarp yerde avladılar yolunu
Aman ver hey güzel Allah aman ver
Kasdettiler hubca canım almağa (1)
İman ver hey güzel Allah iman ver

Hüma kuşu gibi yüksek uçacak
Bölük bölük kanatların açıcak
Fırsat bulup yârim ile kaçıcak (2)
Duman ver hey güzel Allah duman ver

Yavru bülbül garip garip ötücek
Gül yerine şimdi sünbül biticek
Yârim ile seher yerde yatıcak
Çemen ver hey güzel Allah çemen ver

Artırayım âhm ile zârımı
Harcedeyim elde olan varımı
Önde sonda vereceksin yârim
Hemen ver hey güzel Allah hemen ver

Karac'oğlan derler benim adıma
Körpem gelir benim her dem yadıma
Hüdâ'm ben dahi erem muradıma
Zaman ver hey güzel Allah zaman ver

(1) Hubca: güzelce.

(2) Uçacak, açıcak, kaçıcak: uçunca, açınca, kaçınca.

105

Dağ salana konan kervan (1)
Yağmur yağar gerilenir
Bir kötüye düşen dilber
Ölmez amma zarilenir (2)

Bizim ilde bir gül biter
Vakti gelince tez yiter
Her kötü' de bir söz atar
Bitmiş işim gerilenir

Ovalarda olur harman
Yanakların derde derman
Gönül dediğin değerim
Ufalanır irilenir

Karac'oğlan der ki eller
Bahçende açılmış güller
Koç yigide düşen dilber
Al çiçekle korulanır (3)

106

Aman Tanrım benim yârim gücümüş
Beni görse yoldan çıkar yan gider
Gönül suyu gözlerimden akıyor
Ah ettikçe ciğerimden kan gider

(1) Salan: düzlük.

(2) Zarilenir: ağlar, feryat eder.

(3) Korulanır: süslenir.

Cesedimi göz yaşıyle yusunlar
Mezarımı yol üstüne kosunlar
Gelen geçen garip ömüştü desinler
Dünya bir yol gedâ gider han gider (1)

Ecel eli ömür ipin düğümler
Kıyamettir bana bugün düğünler
Karac'oğlan döğüş günü bu günler
Kırpıklar var gönül ile cenk eder

107

Ala gözlü benli dilber
Usul söyle söz ederler
Gönül suyum akıtlarlar
Gözlerimi buz ederler

Turnalar katarla yürür
Yaylayı ummam büürür
Cümle dalımı soldurur
İlkyazımı güz ederler

Güzel gerek öğülmeğe
Düven gerek dövülmeğe
Yiğit gerek sevilmeğe
Şu dağları düz ederler

Karac'oğlan der usandım
İçtim meyi aşka kandım
Her güzeli yardır sandım
Bir yarımı yüz ederler

(1) Gedâ: dilenci. Han: sultan, padişah.

108

Sabahtan uğradım kıza
Boyu selvi dala benzer
Yanında bir gelin vardı
Al yanağı bala benzer

Gelin hurilerden huri
Kızsa meleklerden biri
Gelin al çimenli koru
Kız tomurcuk güle benzer

Gelinin lebleri beste
Kız eyledi beni hasta
Gelin şeker şerbet tasta
Kız petekte bala benzer

Gelin dedim aktır yüzün
Hiç menendi yoktur kızın
Karac'oğlan ikinizin
Kapınızda kula benzer

109

Bülbül ne yatarsın bahar eriştü
Ulu sular göl olduğı zamandır
Kat kat oldu gül yaprağı karıştı
Gene bülbül kul olduğı zamandır

Gene bahar oldu açıldı güller
Figana başladı dalda bülbüller
Başka bir hal olup açtı sümbüller
Aşıkların del'olduğı zamandır

Gene bülbül bilir güllün halinden
Yeter deli oldum yârin elinden
Aşıp aşıp gelir yayla belinden
Yârdan bize gel olduğu zamandır

Gene geldi türlü baharlar bağlar
Bülbül figan edip kamuyu dağlar (1)
Türlü çiçeklerle bezenmiş dağlar
Ulu dağlar yol olduğu zamandır

Karac'oğlan der ki geçti çağlarım
Meyva vermez oldu gönül bağlarım
Aklıma geldikçe durmaz ağlarım
Gözüm yaşı sel olduğu zamandır

Yazın geldiceğin neden bilelim
Gül açılmış yaprakları solgundur
Gece gündüz âh ü feryâd eylerim
Hiç demezler bir yosmaya vurgundur

Kudretten karadır yârimin kaşı
İnciye benziyor ağzında dişi
Şu gelen güzel de dostun gelişi
Süzülerek gelir gözler yorgundur

(1) Kamuyu: herkesi. Dağlar: acı verir (burada).

Oturaydım nazlı yârin dizine
Doyup usanmadın şirin sözüne
Taramış zülfünü dökmüş yüzüne
Top zülüfler ablak yüze uygundur

Karac'oğlan der ki yoktur hanedan (1)
Bana yardım eyle aman Yaradan
Nasıl vazgeçeyim böyle sunadan
Deli gönüm bu yosmaya vurgundur

Sevda sevda derler behey yârenler (2)
Görmeyene bir acayip hal olur
Varup bir kız on yaşına girince
Açılmadık bir tomurcuk gül olur

On birinde mah yüzüne bakılır
On ikide kızın kahrı çekilir
On üçünde ak gül olur koktılır
On dördünde her bir yeri bal olur

On beşinde sevda düşer başına
On altıda yadlar girer düşüne
On yedide gezer kendi başına
Çok sallanma zülüflerin tel olur

(1) Hanedan: soydan vergili ve konuksever.
(2) Yâren: dost, ahbap.

On sekizde gayet yüksekte uçar
On dokuzda gözlerinden kan saçar
Yirmisinde sevdiğinden vazgeçer
Son deminde bir kötüye kul olur

Karac'oğlan der ki kaşları kara
Yüreğime urdun hançersiz yara
Çok varup gelirsen olmaz her yere
Ya muhabbet kalkar ya bir hal olur

112

Aşam dedim karlı dağlar başından
Yüce dağlar koç yiğide dağ m'olur
Ağırır bedenim sızılar yaram
Bu yarayı çeken yiğit sağ m'olur

Sıra sıra dikemedim söğüdü
Ben başıma veremedim öğüdü
Elleri göğsünde görün yiğidi
Yiğit mağrur gezmek ile bay m'olur

Öğüt verme bana öğüt kâr etmez
O yârin hayâli karşımdan gitmez
Kemendle bağlasam kolum bağ tutmaz
Yârin zülûfünden özge bağ m'olur

Karac'oğlan der ki fâni dünyadan
Korkmaz mısın haram ile zinadan
Ayırırlar seni anan babandan
Gurbet ile düşen yiğit sağ m'olur

113

Dilber kalk gidelim fakirhaneye
İtiraz eyleme gel yavaş yavaş
Didenden aktıttım kan ile yaşı
Zülûfün eylesin tel yavaş yavaş

Kaşların benziyor âb-ı zülâle (1)
Gözlerin hükmüden yedi kurala (2)
Seher vakti olup boyun ırgala
Dokansım tellere yel yavaş yavaş (3)

Bir gün değil beş gün değil yüz gündür
Deste zülûf al yanağın düzgündür
Melhem almaz yaraların azgındır
Derdimin Lokman'ı gel yavaş yavaş

Karac'oğlan der ki gidelim yâra
Yüreğime saldın unulmaz yara
Baktım ak gerdana ben sıra sıra
Açılmış yanakta gül yavaş yavaş

(1) Ab-ı zülâl: saf, hafif, soğuk su.

(2) Yedi kural: Doğu'da ve Türkler arasında eskiden beri iklimleri, yâni dünyayı yediye ayırmak geleneği vardır. Halk şairleri bu geleneğe uyarak dâima yedi kural'dan bahsetmişlerdir. Bununla yeryüzündeki bütün hıristiyan devletlerini kasdetmektedirler.

(3) Tel: sac.

114

Yağan yağmur esen yeller
Dosta karşı giden yollar
Bülbülün konduğu dallar
Sararır da solmaz imiş

Tozar arap atlar tozar
Dert üstüne dertler dizer
Alan yığıttan ah ü zâr
Daim ağılar gülmez imiş

Güvenirsen Hakka güven
Murad almaz yüz çeviren
Küçücekten bir yar seven
Artar ömrü ölmez imiş

Karac'oğlan kalasına
Karşı durdum belâsına
Bir güzelin sevdasına
Düşmiyenler bilmez imiş

115

İneyim gideyim Osman iline (1)
Sevdaya düşenler yorulmaz imiş
Herkes sevdiğini almış yanına
Garibin hatırı sorulmaz imiş

(1) Osman ili: Osmanlı memleketleri.

Aştı gitti göremedim boyunu
Çene tutmuş kaşlarının yayını
Yeni bildim güzellerin huyunu
Gel denmeyen yere varılmaz imiş

Yer değilim karış karış yarılım
Su değilim bulanam da durulam
Şu dünyada sevdiğine sarılan
Ahirette sual sorulmaz imiş

Karac'oğlan geldi güzel kervanı
Ben olayım devesine sarvanı (1)
Fırsat elde iken sürün devranı
Kocalıkta devran sürülmez imiş

116

Bir yavru götürdü beni bahçeye
Gördüm o bahçenin yolları sarhoş
Yağmurlar yağar da ürüzgâr eser
Eğilmiş selvinin dalları sarhoş

Gül yârim oturmuş zerli postuna
Hiç bakmıyor yârenine dostuna
Yaz gelende çayır çimen üstüne
Nasıl koparmayım gülleri sarhoş

(1) Sarvan: deveci. Doğrusu sarban'dır.

Yavrum çıkmış yucasına yuvalar
İnmiş düz ovaya şahan kovalar
Değmeyin sunama beyler ağalar
Humar humar bakar gözleri sarhoş (1)

Yavrumun gittiği Bulgar dağıdır
Beni işittikçe zülfin dağıdır
Öpülecek koculacak çağdır (2)
Yâr türkü söylüyor dilleri sarhoş

Karac'oğlan erdik bahara yaza
Öyle bir yavrum var tazeden taze
Bir elinde bâde bir elde meze
Yâr bâde doldurur elleri sarhoş

117

İki ceyran götürdüler bahçeye (3)
Girdim o bahçenin gülleri bir hoş
Yağar yağmur serin serin bād eser (4)
Irganan selvinin dalları bir hoş (5)

Yâr oturmuş kurulur naz postuna
Hiç bakmıyor yârenine dostuna
Yaz gelince çayır çimen üstüne
Yâr bâde doldurur elleri bir hoş

Çıkmış üçesine avını avlar
İnmiş enginine ceyran kovalar
Değmen şu ceyrana beyler ağalar
Şirin şirin söyler dilleri bir hoş

- (1) Humar: (burada) mahmur.
- (2) Kocumak: sarılmak, kucaklamak.
- (3) Ceyran: ceylân.
- (4) Bâd: rüzgâr.
- (5) Irganan: sallanan.

Karac'oğlan der ki âşıkım saza
Dayanılmaz sunam sendeki naza
Elinde kadehi dudakta meze
Gerdana dökülen telleri bir hoş (1)

118

Yüce dağlar bir sualim var size
Hani size konup göçen ilimiz (2)
Arap ata binip cıda silkenler (3)
Görünmüyor gözü kanlı delimiz (4)

Öterse de bozgun öter bağlama (5)
Hancı alup dertli bağrım dağlama
Gider oldum kömür gözüm ağlama
Hakk'ın emri ayrı düştü yolumuz

Kahpe felek kıyma bana yazıktır
Ayrılık elinden bağrım eziktir
Yıkılmış siyeçler (6) bağlar bozuktur
Ayrılık gazelin döküü gülümüz (7)

Üç beş kişi kalmış türkü diyenler
Al üstüne yeşil kaftan giyenler
Şu kara çadırda geçiyor günler
Onun için bozgun öter telimiz

- (1) Tel: saç.
- (2) İl: yurt, aşiretin oturduğu yerler. Burada aşiret, köy.
- (3) Cıda: mızrak, kargı. Cıda silmek: mızrak savurmak.
- (4) Gözü kanlı deli: delikanlı.
- (5) Bağlama: bir nevi telli saz.
- (6) Siyeç: Bağ duvarı.
- (7) Gazel: sarı yaprak.

Karac'oğlan der ki yazsam bir satır
Kadir Mevlâ'm işimizi sen bitir
Kısmet nerde ise çeker iletir
Kimse bilmez nerde kahr ölümü

119

Gider oldum kömür gözlüm elvedâ
Nazlım bize bu illerden göç oldu
Senin ile zevk ü sefa sürdüğüm
Geldi geçti cümle işler hiç oldu

Ak yar melil mahzun bakma yüzüme
Bir od düştü yanar tath özüme
Dünya zindan görünüyor gözüme
Nazlım senden ayrılması güç oldu

Zalım felek devre çalmış kalemi (1)
Ah ü zarım tuttu bütün âlemi
Gurbet ilde eksik etme selâmı
Geçti serden yar başıma taç oldu

Karac'oğlan Mevlâm yazmış fermanım
Semâya set çekti ah ü figanım
Lütfedip ağlatma nazlı gülşanım
Bize bu ayrılık Hak'tan iş oldu

(1) Bu mısra ile "Felek alınyazımızı kara yazmış" demek istiyor.

120

Başı al valalı sürmeli gelin (1)
Elinde bir bâde doldur da yürü
Sen beni düşürdün mihnete derde
Gel ağlattın beni güldür de yürü

Beyaz göğsün görünmüyor düğmeden
~~Siyah zülfün mah gerdana eğmeden~~
Konca güle garip hoyra değmeden
Topla yanığında soldur da yürü

Ak göğsünde düğmelerin çitinsin
Güzeller içinde ahdı bütünsün
Bilmem nâmahremsin bilmem hatunsun (2)
Puşuyu yüzünden kaldır da yürü (3)

Karac'oğlan hile yoktur sözünde
Hak nazarım kaldı ala gözünde
Kudret nurlarını gördüm yüzünde
Güzelliğin bana bildir de yürü

121

Ağlayı ağlayı düştüm yollara
Karışayım bozbulanık sellere
Adı samı duyulmadık illere
Gitmeyince gönül yârdan ayrılmaz

(1) Vala: başörtüsü.

(2) Nâmahrem: yabancı. Hatun: kibar, asil hanım.

(3) Puşu: örtü, peçe.

Ahım kaldı şu gelinin ahında
Deremedim güllerini vaktında
Karanlık gecede kolum altında
Yunmayınca gönül yârdan ayrılmaz

-Gözüm kaldı şu kaplanın postunda
Ezrail de can almağın kasdında
Döne döne tenesirin üstünde
Yatmayınca gönül yârdan ayrılmaz

Hadini de Karac'oğlan hadini
Aramazlar gurbet ile gideni
Ak göğsün üstünde çakır diken
Bitmeyince gönül yârdan ayrılmaz

122

Hey ağalar ben hocama danışdım
Arzuhalim yâde sunsam kan olmaz
Gece gündüz bu aşk ile yanarım
Halin nedir diye bir soran olmaz

Sevdiğim sözlerin canıma besdir (1)
Eğer kem söylersem dilimi kestir
Bu güzellik sana kimden mirastır
Güzellerde böyle nevcivan olmaz (2)

(1) Bes: yeter, kâfi.

(2) Nevcivan: taze, genç, güzel.

Ala göz üstüne hilâl kaşları
Sırma gibi yanar yârin saçları
Kirazdır dudağı inci dişleri
Selvi Sunam gibi gül fidan olmaz

Karac'oğlan çıkmış yârin bağından
Çifte benleri var solu sağından
Güzel bir buse ver al yanagından
Nekeslikten kimse bezirgân olmaz (1)

123

İndim seyran ettim Firengistan'ı
İleri var bizim ile benzemez
Levin tutmuş gonceleri açılmış (2)
Gülleri var bizim güle benzemez

Göllerinde kuğuları yüzüşür
Meşesinde sığırları böğrüşür (3)
Güzelleri şarkı söyler çağrışır
Dilleri var bizim dile benzemez

Seyr edüben gelir Karadeniz'i (4)
Kanları yok sarı sarı benizi
Öğün etmiş aşâ kara domuzu
Dinleri var bizim dine benzemez

(1) Nekeslik: hasislik.

(2) Levin: renk, boya.

(3) Meşe: küçük orman.

(4) Edüben: ederek. Seyr edüben: yüzerek, geçerek.